

Plán činnosti České inspekce životního prostředí na rok 2013

OBSAH:

str.

I. SEKCE TECHNICKÉ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....3

1. INTEGROVANÉ AGENDY OI ČIŽP a ŘDT ČIŽP.....3

Právní rámec činnosti.....3

Plán kontrol.....3

Závěr.....4

2. ODDĚLENÍ OCHRANY OVZDUŠÍ OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY OVZDUŠÍ ŘDT ČIŽP5

Právní rámec činnosti.....5

Plán kontrol.....5

3. ODDĚLENÍ OCHRANY VOD OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY VOD ŘDT ČIŽP.....9

Právní rámec činnosti.....9

Plán kontrol.....9

Závěr.....11

4. ODDĚLENÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OI ČIŽP A ODBOR ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ŘDT ČIŽP12

Právní rámec činnosti.....12

Plán kontrol.....12

Závěr.....15

II. SEKCE OCHRANY PŘÍRODY, LESA A CITES.....16

1. ODDĚLENÍ OCHRANY PŘÍRODY OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY PŘÍRODY ŘDT ČIŽP (VČETNĚ SPECIALISTY PRO GMO A ZOO).....16

Právní rámec činnosti.....16

Plán kontrol.....16

Závěr.....18

2. ODDĚLENÍ OCHRANY LESA OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY LESA ŘDT ČIŽP...19

Právní rámec činnosti.....19

Plán kontrol.....21

Závěr.....21

I. SEKCE TECHNICKÉ OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

1. INTEGROVANÉ AGENDY OI ČIŽP A ŘDT ČIŽP

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí v oblasti integrovaných agend bude v roce 2013 zajišťovat výkon státní správy, který je na ní delegován zejména zákony:

- **č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování** a o změně některých dalších zákonů, v platném a účinném znění,
- **č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí** a o změně některých zákonů, v platném a účinném znění,
- **č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě** a o změně některých zákonů, v platném a účinném znění,
- **č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP** a o změně některých souvisejících zákonů, v platném a účinném znění.

Činnost v oblasti integrovaných agend v roce 2013 lze rozdělit na činnost dozorovou (kontrolní) a činnost nedozorovou (tj. vydávání souhrnných stanovisek a vyjádření např. v rámci procesu EIA).

Plán kontrol

Dozorová činnost

Stěžejní je vnější kontrolní činnost jednotlivých OI ČIŽP v oblasti integrované prevence. Tuto činnost relevantně specifikují vnitřní předpisy Inspekce.

Změna legislativy

Návrh novely zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci implementuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. 11. 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) a klade zvýšené nároky na kontrolní a další činnosti Inspekce v této oblasti. Konečná verze a účinnost však bude až příští rok, nicméně Inspekce se v plánu již připravuje.

Složkové úkoly

Plány (programy) kontrol byly jmenovitě zpracovány jednotlivými OI do plánovacích listů – tabulek po jednotlivých čtvrtletích a typech kontrol a následně sumarizovány ŘDT:

a) Integrované kontroly se provedou na zařízeních spadajících pod zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (IPPC) a jsou rozlišovány na celkové kontroly v oblasti ŽP (**KC**), kontroly plnění podmínek IP (**KIP**) a kontroly dle specifických úkolů a problematiky regionu (**KSP**).

b) Všech subjektů se pak týkají kontroly plnění povinností dle zákona o integrovaném registru znečišťování (**KIRZ**) a kontroly v rámci zákona o předcházení ekologické újmy (**KEU**).

c) Kontroly složkové (vícesložkové) na IPPC zařízeních. Do celkového počtu zkontrolovaných zařízení se k integrovaným kontrolám relevantně přiřadí i kontroly složkové (vícesložkové), prováděné běžně na těchto zařízeních v rámci složkových nebo specifických úkolů (velké spalovací zdroje apod.) odbornými odděleními ochrany ŽP (voda, ovzduší, odpady) viz dále.

Obsah a struktura plánu

- Pro rok 2013 byla do plánu kontrol integrace zařazena zejména zařízení se **zvýšeným rizikem pro ŽP**, tj. dle možných a skutečných dopadů těchto zařízení na lidské zdraví a ŽP

při zohlednění úrovně a druhů emisí, citlivosti místního prostředí (problematiky regionu) a rizika havárií. Dále byla zhodnocena historie dodržování podmínek integrovaného povolení a případně relevantně i účast provozovatele zařízení v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) nebo jiném systému environmentálního řízení.

- V plánu kontrol integrace jsou též uvedena ta zařízení, kde ještě celková kontrola ani kontrola podmínek IP nebyla provedena. Tímto způsobem se tedy ke konci roku 2013 maximálně sníží počet zařízení (i počet IP), kde **nebyla alespoň jednou provedena kontrola IP** jako celku (dokončeno „kolečko“ od roku 2003). Tyto kontroly jsou převážně prováděny jako kontroly celkové (tedy komplexní kontroly, kde vedle kontroly dodržování podmínek IP bude zkontrolováno i dodržování dalších povinností, zejména dle zákonů složkových a legislativy IRZ).
- Kontrola **integrovaného registru znečišťování (KIRZ)** – tyto kontroly vedení evidence a případného ohlašování do Integrovaného registru znečišťování dle zák. č. 25/2008 Sb., resp. E-PRTR dle Nařízení ES č. 166/2006, jsou vesměs naplánovány současně s KC a KIP.
- Ekologická újma (KEU) – na každém OI jsou nově naplánovány též kontroly dodržování povinností dle zák. č. 167/2008 Sb. a NV č. 295/2011 Sb. (finanční zajištění; základní, příp. podrobné hodnocení rizik).

Specifické úkoly

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP nestanovil žádné specifické úkoly, ale vyžadoval zařadit do plánu integrovaných kontrol rovnoměrně zejména zařízení se zvýšeným rizikem pro ŽP a zařízení, kde ještě integrovaná kontrola neproběhla. Toto bylo provedeno v rámci složkových úkolů (viz výše). Mezi specifické kontroly (KSP) byly na rok 2013 zařazeny pouze kontroly dle aktuální **problematiky v regionu** (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím atd.)

Nedozorová činnost

Další podstatnou část činnosti v oblasti integrovaných agend v roce 2013 bude tvorba vyjádření a stanovisek. Jedná se o souhrnné dokumenty, které obsahují vyjádření jednotlivých složek Inspekce ve svých odbornostech. Bohužel tyto nedozorové činnosti Inspekci značně zatěžují (zvláště při redukcích stavů).

- **Vyjádření vydávaná OI v procesu posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb.** Na základě předchozích let lze i pro rok 2013 očekávat, že největší podíl ze všech vydávaných vyjádření a stanovisek bude představovat zpracování vyjádření v rámci procesu EIA/SEA (cca 1000 vyjádření).
- **Vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo ke změnám integrovaného povolení.** Krajské úřady vyžadují od Inspekce zhodnocení její perfektní znalosti provozů tím, že požadují zpracovávání těchto odborných vyjádření a tím i třeba zajištění smysluplnosti a vymahatelnosti podmínek. Je zajišťováno ve spolupráci s ostatními odbornými odděleními ČIŽP.
- **Dále bude prováděna kompletace vyjádření k dotacím z Operačních programů ŽP,** vyhlašovaných Státním fondem ŽP, k dobrovolným environmentálním nástrojům jako je např. EMAS nebo programu **Bezpečný podnik** a k ekologickým auditům.

Závěr

Počet plánovaných kontrol v integrovaných agendách tvoří téměř 100% možné kapacity kontrolní činnosti v této oblasti. Jedná o velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly a i případné správní řízení. Zbytek bude naplněn podněty a šetřeními případných havárií (zahoření skládek, chemický průmysl).

2. ODDĚLENÍ OCHRANY OVZDUŠÍ OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY OVZDUŠÍ ŘDT ČIŽP

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany ovzduší, bude v roce 2013 zajišťovat výkon státní správy na úsecích vlastní ochrany ovzduší, ochrany klimatického systému a ochrany ozónové vrstvy Země podle obecně závazných národních právních předpisů i přímo účinných předpisů ES s důrazem na aktuální požadavky ochrany životního prostředí. Těmito právními předpisy jsou zejména:

- **zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší,**
- **zákon č. 73/2012 Sb. o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech,**
- **nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu,**
- **nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 o některých fluorovaných skleníkových plynech společně se souborem nařízení Komise (ES) vydaných k provádění tohoto nařízení,**
- **zákon č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů,**
- **zákon č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,**
- **zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a soubor prováděcích předpisů vydaných k provádění uvedených základních předpisů.**

Kromě povinností stanovených České inspekci životního prostředí obecně závaznými právními předpisy v oblasti kontrolní činnosti budou inspekci pro potřeby Ministerstva životního prostředí shromažďovány informace využitelné pro podávání zpráv Evropské komisi k naplnění požadavků jednotlivých směrnic a informace využitelné jako podklady pro přípravu návrhů obecně závazných právních předpisů.

Plán kontrol

V činnosti České inspekce životního prostředí bude v roce 2013 v oblasti ochrany ovzduší jako v klíčové oblasti věnována vysoká pozornost kontrolám stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které se největší měrou podílejí na znečišťování ovzduší a které přispívají ke znečištění ovzduší látkami, u kterých jsou na značné části České republiky překračovány imisní limity stanovené pro ochranu zdraví lidí (tuhé znečišťující látky PM₁₀ – „poléťavý prach“ – i jeho prekurzory, polycyklické aromatické uhlovodíky, prekurzory troposférického ozonu). U zdrojů znečišťování ovzduší se jedná zejména o kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů, podmínek provozu zdrojů uvedených v povoleních k jejich provozu spolu s kompenzačními opatřeními, jejichž dodržování má vliv na emise znečišťujících látek, a to včetně plnění povinností souvisejících se zjišťováním úrovně znečišťování (jednorázová i kontinuální měření emisí). V období výskytu smogových situací budou kontroly zaměřeny na dodržování zvláštních podmínek provozu stanovených provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty (regulačními řády / povoleními k provozu). Mimořádná pozornost bude věnována kontrolám dodržování podmínek spalování paliv vyrobených z odpadů a spoluspalování odpadů v energetických i výrobních zařízeních - elektrárnách, výtopnách, cementárnách, vápenkách.

V průběhu roku 2012 byla kontrolní činnost České inspekce životního prostředí v oblasti ochrany ovzduší rozšířena o **kontroly stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší neuvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší provozovaných právnickými a podnikajícími fyzickými osobami**. Kontroly těchto zdrojů, vyznačujících se ne příliš významným vlivem na ovzduší, nejsou v roce 2013 individuálně plánovány. Seznam těchto zdrojů nemá Česká inspekce životního prostředí k dispozici. Pokud jsou tyto zdroje instalovány v provozovně společně se zdroji uvedenými v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, bude kontrola dodržování podmínek ochrany ovzduší prováděna souběžně se zdroji přílohy č. 2. Samostatně provozované zdroje neuvedené v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší budou kontrolovány na základě podnětu k zahájení správního řízení.

V oblasti ochrany ozónové vrstvy a klimatického systému Země bude **vysoká pozornost věnována jak vlastnímu omezování úniků regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů do životního prostředí, tak prevenci** jejich úniků kontrolami dodržování podmínek zacházení s těmito látkami. U provozovatelů chladicích a klimatizačních zařízení bude v roce 2013 pozornost zaměřena na instalaci systémů detekce úniku chladiv, kontroly těsnosti chladicích a klimatizačních zařízení a dodržování zákazů užívání nových hydrochlorfluoruhlovodíků při servisu chladicích a klimatizačních zařízení. Kontrolní činnost inspekce v oblastech ochrany ozónové vrstvy (omezování a prevence úniků regulovaných látek) i klimatického systému Země (omezování a prevence úniků fluorovaných skleníkových plynů) se značně prolíná, protože postupně dochází k náhradám používání regulovaných látek fluorovanými skleníkovými plyny a některá chladiva jsou směsmi obou skupin látek. V plánu kontrol jsou proto obě tyto skupiny kontrolní činnosti spojeny. K identifikaci regulovaných látek i fluorovaných skleníkových plynů bude využívána analytická technika ČIŽP.

Součástí kontrolní činnosti související s ochranou klimatického systému Země bude **kontrola dodržování povinností provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého**, a to jak provozovatelů stacionárních zařízení, tak provozovatelů letadel. V roce 2013 bude rozsah kontrolní činnosti provozovatelů stacionárních zařízení i letadel navazovat na činnost zavedenou v uplynulých letech.

Inspektoři složky ochrany ovzduší budou **participovat i na kontrolách integrovaných**. Kontrolní činnosti inspekce bude podle aktuálních potřeb doprovázena vlastním stanovováním úrovně znečišťování („měřením emisí“) vybraných znečišťujících látek, stanovením obsahu těkavých organických látek ve výrobcích i rozbory prováděnými za účelem identifikace regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů.

Kontrolní činnost inspektorů složky ochrany ovzduší je plánována jako činnost integrovaná, a to zejména integrací kontrolní činnosti v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozónové vrstvy a ochrany klimatického systému Země, a dále pak integrací mezisložkovou v rámci inspekce u zařízení s integrovaným povolením.

S ohledem na rozšíření kontrolní působnosti inspektorů složky ochrany ovzduší a redukci počtu inspektorů budou v roce 2013 **na míru nezbytnou omezeny kontroly povinností s méně významným vlivem na životní prostředí**, jako oznamování do registrů ISOP a IRZ (podávání poplatkových přiznání, souhrnné provozní evidence, zpráv o regulovaných látkách a fluorovaných skleníkových plynech) a prohlášení o splnění kritérií udržitelnosti biopaliv.

Zaměření činnosti složky ochrany ovzduší je tradičně členěno podle rozsahu vytyčených úkolů na úkoly složkové, které se svým rozsahem dotýkají všech oddělení ochrany ovzduší oblastních inspektorátů i Odboru ochrany ovzduší ředitelství ČIŽP a úkoly specifické, které svým zaměřením reagují na aktuální potřeby i možnosti jednotlivých oddělení ochrany ovzduší oblastních inspektorátů a ředitelství inspekce. Vzhledem k tomu, že výčet složkových úkolů pokrývá veškerou

činnost inspektorů složky ochrany ovzduší a specifické úkoly pouze detailněji rozvádí vybrané činnosti, nejsou v souhrnném plánu specifické úkoly uváděny.

Zhruba 40% kapacity kontrolní činnosti je naplněno kontrolami plánovanými. Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou a povinností inspekce je se jimi zabývat (například neplánované kontroly, podněty, operativně zadávané dílčí tematické úkoly).

Složkové úkoly

a) Oblast ochrany ovzduší

1. Kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů látek znečišťujících ovzduší, technických podmínek provozu a kompenzačních opatření provozovateli stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší uvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, s využitím jak výsledků měření emisí zajišťovaných provozovateli zdrojů i měřením měřicí technikou ČIŽP, tak kontrolou ostatních dokladů vypovídajících o provozu a emisích zdrojů.
2. Kontroly dodržování zvláštních podmínek provozu stanovených provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty (povoleními k provozu / regulačními řády).
3. Kontroly dodržování ostatních podmínek a povinností provozovatelů stacionárních zdrojů při ochraně ovzduší, a to provozování zdroje na základě povolení, zjišťování úrovně znečišťování včetně instalace a provozování systému kontinuálního měření emisí, spalování povolených paliv.
4. Kontroly výkonů činností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí na úseku ochrany ovzduší a ochrany klimatického systému Země – měření emisí, měření imisí, odborné posudky, rozptylové studie, ověřování výkazů o emisích oxidu uhličitého a certifikace dovozců, výrobců a prodejců biopaliv i plyných a kapalných produktů pro výrobu biopaliv.
5. Průběžná aktualizace údajů o spalovnách odpadů a o spalovacích zařízeních, zjištěných na základě kontrol provozu těchto zařízení a jejich měsíční předávání správci registru.

b) Oblast ochrany ozónové vrstvy

1. Dodržování rozsahu a podmínek certifikátů Ministerstva životního prostředí vydaných podle zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, osobám k recyklaci výrobků s obsahem regulovaných látek, znovuzískávání regulovaných látek a k jejich zneškodňování.
2. Kontroly dodržování podmínek osobami provozujícími stacionární zařízení s obsahem regulovaných látek nejméně 3 kg a osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.
3. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv na bázi regulovaných látek.

c) Oblast ochrany klimatického systému Země

1. Ověřování údajů o zařízeních zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého, která jsou uvedena v povoleních, i jejich provozování; kontroly plnění povinnosti ohlašování změn, kontroly dodržování povinností vůči správci registru povolenek.
2. Kontroly dodržování podmínek zjišťování, zveřejňování a vykazování emisí oxidu uhličitého včetně metodiky zjišťování a jeho frekvence, stanovených provozovatelům stacionárních zařízení v povolení podle zákona č. 695/2004 Sb., popřípadě zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.
3. Kontroly plnění povinností stanovených provozovatelům letadel zákonem č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů včetně dodržování podmínek stanovených v plánech pro zjišťování emisí a tunokilometrů.
4. Kontroly dodržování povinností provozovateli zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů nejméně 3 kg i osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.
5. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv na bázi fluorovaných skleníkových plynů.

3. ODDĚLENÍ OCHRANY VOD OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY VOD ŘDT ČIŽP

Právní rámec činnosti

Základem činnosti je kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena dle:

- **zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon),** ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů a předpisů ES
 - kontrola plnění podmínek povolení k nakládání s vodami
 - kontrola nakládání se závadnými látkami
 - řešení starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií
 - řešení havárií na vodách
 - vedení centrální evidence havárií na vodách
 - kontrola dodržování ustanovení vodního zákona o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a odběr podzemních vod
 - kontroly malých vodních elektráren
- **zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky,** ve znění pozdějších předpisů a předpisů ES
 - kontrola dodržování ustanovení zákona
 - příprava, zpracování a projednávání ročního plánu kontrol
 - koordinace kontrol (KÚ, HZS, ČBÚ, SÚIP, KHS)
 - zpracování výsledné zprávy o kontrole
- **zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci,** ve znění pozdějších předpisů

Další činnost složky ochrany vod

Řešení podnětů, stížností, zpracování stanovisek, vyjádření, účast v mezinárodních komisích, účast při plánování v oblasti vod (plány povodí), spolupráce s vodoprávními úřady apod.

Plán kontrol

Hlavní činnost složky ochrany vod bude zaměřena na provádění kontrol nejvýznamnějších zdrojů znečištění životního prostředí, a to zejména na hloubkové prověrky ČOV nad 100 000 EO a největší průmyslové zdroje znečištění (viz hlavní složkové úkoly H1 a H2).

Ostatní plánovaná dozorová činnost složky ochrany vod bude v roce 2013 rozdělena do sedmi dalších složkových úkolů, které představují poměrně široké spektrum dozorovaných oblastí.

Neméně důležité jsou i prověrky v územní působnosti jednotlivých oblastních inspektorátů (tzv. specifické úkoly), které jsou dány regionálními prioritami.

Hlavní složkové úkoly

a) Hloubkové prověrky zaměřené na dodržování zákonných povinností u nejvýznamnějších zdrojů znečišťování ŽP, zejména povrchových, případně i podzemních vod

Každé OOV při OI ČIŽP předloží seznam nejvýznamnějších zdrojů znečišťování vod v jejich územní působnosti a současně s řádným zdůvodněním vybere cca 2 subjekty ke hloubkové kontrole a to včetně popisu způsobu provádění hloubkové kontroly dle specifik kontrolovaného zdroje a návrhu na výši finančního krytí externě zadávaných odborných prací.

Z pohledu rizik pro ŽP se jedná se zejména o největší zdroje komunálního a průmyslového

znečišťování vod (velké BČOV + rafinerie + chemický průmysl + vojenské i civilní strategické rezervy aj.)

b) Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením

Oddělení ochrany vod budou kontrolovat tzv. složkovým přístupem v rámci své územní působnosti plnění povinností u těch subjektů s IP povoleními, kde je dominantní problematika ochrany vod. U daných subjektů bude provedena úplná kontrola vodohospodářské části IP povolení a orientační kontrola plnění zásadních povinností také u ostatních složek (při zjištění závažných nedostatků bude případ předán příslušné složce ČIŽP k další kontrole). Rozdělení IPPC kontrol mezi složkovou oddělení technické sekce v běžném roce je v gesci ředitele OI ČIŽP.

Další složkové úkoly

a) Kontrola nejvýznamnějších ČOV velikosti nad 10 000 EO

Kontroly budou provedeny u všech zdrojů skutečné kapacity nad 10 000 EO. Bude použita forma ohlášených i neohlášených kontrol.

b) Kontrola čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

V roce 2013 budou pokračovat následné kontroly u zdrojů zaevidovaných v letech 2003 – 2010 a to tak, aby u zdrojů velikosti nad 2000 EO docházelo k fyzické prověrce zdroje minimálně každé 3 roky u zdrojů mezi 500 a 2000 EO minimálně každých 5 let. V případě nalezení nových zdrojů této kategorie budou jejich revize a zaevidování provedeny přednostně.

c) Kontrola průmyslových a zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Složkový úkol je zaměřen na plnění požadavků vodního zákona (především ustanovení § 38 a § 39). Rozsah prověrky je alespoň 5 průmyslových a 5 zemědělských podniků na OI ČIŽP.

d) Kontrola dodržování zákona 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Rozsah kontrol je stanoven plánem kontrol, který je zpracován oblastními inspektoráty ČIŽP na základě požadavků zákona a projednán s ostatními orgány integrované inspekce a krajskými úřady. Plán kontrol byl schválen MŽP. Jako každoročně proběhnou kontroly u všech provozovatelů, jejichž objekt nebo zařízení jsou zařazeny do skupiny B. Kontroly u provozovatelů, kteří mají objekty nebo zařízení zařazeny do skupiny A, budou provedeny ve vybraných subjektech (kontrola se provádí nejméně jednou za tři roky). Dle plánu kontrol bude provedeno ve skupině B 122 kontrol, 33 ve skupině A a jedna kontrola podniku nezařazeného. Celkem bude podle plánu provedeno 156 kontrol.

e) Kontrola řešení starých ekologických zátěží a sanací podzemních vod

Předmětem složkového úkolu je pravidelná kontrola řešení SEZ a dlouhodobých havárií na podzemních vodách. Výsledkem sledování stavu sanací dlouhodobých havárií je výstup datových položek obsažených v databázi, která je na základě dodávaných svodných údajů a vlastních fyzických kontrol každoročně aktualizována.

f) Kontrola subjektů nakládajících ve větším rozsahu se závadnými látkami (velkosklady ropných látek, dálkovody, vojenské objekty – letiště, sklady PHM aj.)

Kontroly se zaměří na identifikaci vlastníka a odpovědné osoby za odvádění a likvidaci odpadních vod, za provoz vodních děl sloužících ke zneškodňování znečištění v odpadních vodách (ČOV, neutralizační stanice apod.) a dále na zabezpečení nakládání se závadnými látkami u jednotlivých vybraných subjektů v souladu s vyhláškou č. 450/2005 Sb.

g) Kontrola provozu malých vodních elektráren

Kontrola provozu malých vodních elektráren je zaměřena zejména na dodržování minimálního zůstatkového průtoku a dalších ustanovení vodního zákona.

Rozsah prověrky je minimálně 5 MVE na OI ČIŽP.

Specifické úkoly

Specifické úkoly si navrhnou samy oblastní inspektoráty na základě znalostí konkrétního regionu tak, aby odpovídaly jeho potřebám. Pro rok 2013 si každý OI stanoví počet specifických úkolů na základě vlastních znalostí, zkušeností a kapacitních možností.

Mezi tyto úkoly např. patří: kontroly čerpacích stanic pohonných hmot, kontroly restaurací, motorestů a penzionů, kontroly komunálních zdrojů znečištění do 500 EO, kontroly v ochranných pásmech vodních zdrojů, kontroly subjektů se čpavkovým hospodářstvím a kontroly odběrů podzemních vod.

Závěr

Plán kontrol složky ochrany vod pro rok 2013 byl sestaven především na základě zkušeností a praktických znalostí z minulých let.

Plánované kontroly tvoří cca 40 % pracovní kapacity inspektorů. Zbývající kapacity jsou každoročně věnovány činnosti neplánované, např. šetření podnětů, stížností a podobně.

4. ODDĚLENÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OI ČIŽP A ODBOR ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ŘDT ČIŽP

Právní rámec činnosti

Základem činnosti je zejména kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena podle zákonů:

- **č. 185/2001 Sb., o odpadech** a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vč. souvisejících předpisů ES
- **č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci**, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 477/2001 Sb., o obalech** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vč. souvisejících předpisů ES
- **č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh** a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

Stejně jako v roce 2012 budou oddělení odpadového hospodářství ČIŽP spolupracovat při zpracování vyjádření k dokumentům vydávaným v rámci zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Plán kontrol

ČIŽP se v roce 2013 v oblasti odpadového hospodářství zaměří zejména na ty činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, při kterých může dojít k přímému ohrožení životního prostředí.

Jedná se zejména o kontroly:

- **provádění terénních úprav a rekultivací odpady**, které na základě dosavadních zkušeností ČIŽP v řadě případů neodpovídají příslušným kvalitativním limitům,
- **zařízení k využívání odpadů pro výrobu zásypových materiálů, rekultivačních materiálů nebo alternativních paliv,**
- **zařízení k odstraňování nebezpečných odpadů** (skládky, spalovny, dekontaminační plochy).

Za účelem zjištění skutečného stavu věci a zajištění účinné ochrany životního prostředí budou inspekce ve vybraných případech prováděny **kontrolní odběry vzorků a jejich následné analýzy**. Nedílnou součástí závěrů šetření bude i případné předávání podnětů, poznatků a spolupráce s MŽP a dalšími příslušnými kontrolními orgány.

Plánovaná dozorová činnost složky odpadového hospodářství v roce 2013 bude rozložena do jednotlivých složkových úkolů, které respektují plnou a poměrně širokou škálu dozorovaných oblastí. Toto členění a možnost zvolení vhodného počtu plánovaně kontrolovaných subjektů v dané kontrolované oblasti umožňuje jednotlivým OI směřovat svoji kontrolní činnost podle aktuálních potřeb a možností svěřeného regionu.

V průběhu roku 2013 může být vyhlášeno ředitelstvím několik specificky zaměřených kontrolních akcí (zejm. podle požadavků ze strany MŽP), plánované zaměření je na:

- **společné kontroly přeshraniční přepravy odpadů** (zejm. na bývalých hraničních přechodech, spolupráce s celními úřady, PČR a sousedními zeměmi),
- **kontroly míst k nakládání s PCB podle aktuálně zaslaného seznamu,**

- **kontroly vytipovaných zařízení pro skladování odpadních pneumatik,**
- **kontroly prověření plnění cílů stanovených pro sběr baterií a akumulátorů a pro využití odpadních elektrických a elektronických zařízení** (ve vazbě na výsledky v ročních zprávách výrobců),
- **kontroly naplnění termínu podání ročních v oblasti zpětného odběru** (v koordinaci s CENIA a MŽP),
- **prověření dostupnosti sběrné sítě u vytipovaných subjektů** (výrobců elektrozařízení),
- **kontroly vytipovaných komodit v rámci sl. úkolu č. 6.**

O termínech těchto kontrolních akcí, včetně všech pokynů a potřebných informací, budou OI vždy informovány s dostatečným časovým předstihem.

Činnost inspektorů OOH bude dále rovněž směřována ke společným kontrolám zařízení s integrovaným povolením.

Počet provedených kontrol je plánován stejně tak, že na jednoho inspektora bude v plánu počítáno s cca 40 plnohodnotnými kontrolami na rok. OI může navrhnout i nižší počet kontrol, je však nutné uvést konkrétní odůvodnění takové úpravy.

Doporučené procentuální rozdělení plánovaných a neplánovaných kontrol:

- **40 %** kontrolního času, bude vyčleněno na kontroly plánované (jmenovité i nejmenovité v rámci jednotlivých složkových úkolů),
- **60 %** kontrolního času, bude vyčleněno na ostatní kategorie kontrol (neplánované, podněty, ad hoc požadavky MŽP atd.).

Složkové úkoly (možná spolupráce dalších složek – OOV, OOO, ODI)

a) Kontroly různých typů zařízení k odstraňování odpadů (oprávněná i neoprávněná)

V roce 2013 bude nadále pokračovat dozorová činnost oddělení odpadového hospodářství ČIŽP u zařízení určených k odstraňování odpadů. Jedná se o zařízení koncová, tj. zařízení, kde lze očekávat případný významný dopad na životní prostředí. Oddělení odpadového hospodářství ČIŽP bude tedy provádět důslednou kontrolu skládek odpadů, spaloven odpadů a jiných termických zařízení k odstraňování odpadů a dalších zařízení tohoto typu. Standardně bude věnována velká pozornost těm zařízením, kde jsou odstraňovány nebezpečné odpady, přičemž konkrétním cílem ČIŽP je provést kontrolu na všech skládkách nebezpečných odpadů. Také skládky dalších skupin budou ČIŽP kontrolovány, přičemž přednostně budou kontrolovány ty skládky (ostatní a inertní), kde v uplynulém období nebyla ze strany ČIŽP provedena kontrola.

Vedle aktuálně provozovaných skládek (tj. v první fázi provozu skládky) by měly být namátkově prověřovány i uzavřené skládky (tj. v druhé fázi provozu skládky) a rovněž tak skládky v režimu následné péče (třetí fáze provozu skládky). V návaznosti na požadavek MŽP budou vedle standardních povinností provozovatelů skládek (např. monitoring, dokladování kvality přijímaných odpadů atd.), kontrolovány i skutečnosti týkající se používání konstrukčních prvků a vykazování množství odpadů použitých pro tzv. technické zabezpečení skládky.

U zařízení k úpravě odpadů se inspekce opět zaměří na způsob provedení vyloučení nebezpečných vlastností upravovaných odpadů a dodržování dalších zákonných povinností při „překategorizaci“ odpadů z kategorie N na odpady kategorie O.

V případě spaloven odpadů by měla být každá zkontrolována alespoň jednou za dva roky.

b) Kontroly různých typů zařízení k využívání odpadů (oprávněná i neoprávněná)

Kontrolní činnost oddělení odpadového hospodářství se zaměří přednostně na zařízení upravující odpady, kde dochází k vyloučení odpadů z režimu odpadového režimu (§ 3 odst. 6 + aplikace § 3 odst. 7 zákona o odpadech), včetně zařízení vyrábějící paliva z odpadů, recyklačních linek apod.

Pozornost bude věnována současně způsobu provádění terénních úprav a rekultivací vytěžených povrchových důlních děl (povrchové doly, lomy, pískovny) či rekultivací lidskou činností

postižených pozemků a zajištění účinné ochrany okolního prostředí před možnými negativními vlivy využívaných odpadů. Právě v této oblasti inspekce dlouhodobě zaznamenává výrazná pochybení ze strany podnikajících subjektů, kdy při terénních úpravách jsou využívány odpady, které neodpovídají kvalitativním limitům stanoveným v příslušných právních normách.

Kontroly budou zaměřeny také na nakládání s biologicky rozložitelnými odpady (např. kompostárny, BPS, včetně provozů nových zařízení).

c) Kontroly různých typů zařízení ke sběru a výkupu odpadů a sběru, výkupu a využívání autovraků (oprávněná i neoprávněná)

Provádění kontrol v rámci tohoto složkového úkolu je nezbytné zejména z hlediska problematiky tzv. sociálně vyloučených oblastí. Kontroly zařízení ke sběru a výkupu odpadů budou z důvodu efektivity a zjištění skutečného stavu věci prováděny především jako kontroly předem neohlášené. Zvláštní pozornost pak bude při kontrolách věnována dodržování vyhlášky č. 383/2001 Sb., zejména ustanovení týkající se zákazu výkupu odpadů od fyzických osob, které mají charakter uměleckého díla, pietního nebo bohoslužebného předmětu, průmyslového strojního zařízení a obecně prospěšného zařízení. Kontrolováno bude současně plnění evidenčních povinností provozovatele při výkupu barevných kovů.

Dále budou kontroly zařízení ke sběru a výkupu odpadů zaměřovány především na neoprávněný příjem autovraků a jejich částí a na neoprávněný příjem a rozebírání elektroodpadů.

V rámci kontrol autovrakovišť bude mimo samotný provoz zařízení pozornost věnována zejména způsobu vydávání potvrzení o převzetí autovraku (bezúplatně), a prověření skutečnosti, zda provozovatel vydává tato potvrzení na autovraky, které byly v zařízení zpracovány.

d) Zpětný odběr výrobků dle § 38 zákona o odpadech a nakládání s elektrozařízením a elektroodpady

Zaměření kontrol zpětného odběru bude především zejm. subjekty, které neplní své povinnosti vůbec (free riders) - významné dovozce ojetých vozů ze zahraničí (požadavek MŽP), dále internetové prodejce vybraných komodit a jejich dodavatele (možná identifikace free riders), popř. individuálně plnící výrobce (kolektivně plnící výrobci nejsou prioritou). Bude prověřeno obecné plnění povinností podle § 38 zákona o odpadech (pneumatiky, oleje) a povinností pro elektrozařízení, baterie a akumulátory. Primárně jsou tak ke kontrole doporučeny subjekty, u nichž je možnost provedení kontroly z hlediska více aspektů (druhy komodit, uvádění na trh/oběhu + související povinnosti výrobce a poslední prodejce).

V rámci kontrol nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady (vč. baterií) budou kontrolováni výrobci, poslední prodejci a zpracovatelé elektroodpadů. U posledních prodejců, popř. jiných subjektů se kontroly vždy zaměří i na následné nakládání a předávání zpětně odebraných výrobků dalším osobám v souladu se zákonem (např. zaměření na možné úniky elektrozařízení ze systému zpětného odběru).

e) Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů budou prováděny u právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, při jejichž podnikatelské činnosti vznikají zejm. nebezpečné odpady. Kontrolovány budou přednostně průmyslové podniky a producenti většího množství nebezpečných odpadů a následně tam, kde je to opodstatněné (např. při zjištění bilančních nesrovnalostí), může být součástí kontroly i další nakládání s těmito odpady u oprávněných osob.

Při vlastním provádění kontrol je vhodné využívat softwarové vybavení pro sledování evidencí odpadů a zařízení, které má ČIŽP k dispozici a ověřit tak, zda osoba, které původce své odpady předal, příjem odpadů vykázala.

f) Kontroly dodržování chemického zákona (REACH, detergenty) a zákona o biocidních přípravcích

Nově v roce 2013 budou probíhat kontroly registrací dle nařízení REACH. Tyto kontroly budou prováděny na základě rozhodnutí vydaných Evropskou chemickou agenturou, které se týkají možných pochybení při provedených registracích výroby a dovozu chemických látek. Tato problematika se týká především vysokotonážních a velmi nebezpečných látek.

Dozorován bude zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a příslušná nařízení EU (zejm. CLP, POPs), pro jejichž dozor je ČIŽP zmocněna tímto zákonem. V prvním pololetí 2013 budou na základě spolupráce s celní správou provedeny kontroly dovozců chemických látek ze zemí mimo Evropskou unii. Tyto kontroly budou zaměřeny na nařízení REACH (č. 1907/2006). V rámci prováděných kontrol bude vybrán jeden segment trhu s chemickými výrobky.

Dále budou prováděny kontroly právnických a podnikajících fyzických osob při plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh.

g) Kontroly dle zákona o obalech

Přednostně budou kontrolovány subjekty zařazené v seznamu subjektů ke kontrole podle zákona č. 477/2001 Sb. o obalech podle požadavků MŽP. Dále budou kontroly prioritně zaměřeny na subjekty, které své povinnosti neplní vůbec (velkoobchody, výrobci nebo dovozci baleného zboží spotřebiteli nebo pro vlastní výrobní činnost - komponenty elektro, automobilový průmysl), případně subjekty zapsané v Seznamu osob, u kterých lze předpokládat velké množství obalů uváděných na trh (např. automobilový průmysl). Po dohodě s ředitelstvím budou prováděny i kontroly celorepublikově působících subjektů.

Specifické úkoly

Specifické úkoly si navrhnou samy oblastní inspektoráty na základě znalostí konkrétního regionu tak, aby odpovídaly potřebám regionu – regionální priority. Cílem specifických úkolů je zmapování terénu v určité nové oblasti či toku specifického vybraného druhu odpadů od původce až po koncovku, přičemž od výsledků kontrol se může odvíjet impuls pro provádění krátkodobých celorepublikově zaměřených kontrol. Pro rok 2013 bylo určeno, že stanovení specifických úkolů není povinné.

Prioritní (zásadní) kontroly plánované OOH v roce 2013

V rámci plánu činnosti na rok 2013 bylo stanoveno, že každé oddělení odpadového hospodářství ČIŽP si určí jednu nebo více kontrol, které jsou z hlediska odpadového hospodářství v daném regionu (např. rekultivace velkého rozsahu, provozovatelé více zařízení, významní původci) nebo i z pohledu celé ČR (spalovny odpadů, problematika mechanicko-biologické úpravy odpadů) významné. Řádné provedení těchto kontrol představuje pro ČIŽP velké odborné, časové i finanční nároky, nicméně tyto kontroly představují hlavní cíl ČIŽP spočívající v řešení významných kauz v oblasti ochrany životního prostředí.

Závěr

Plán kontrol oddělení odpadového hospodářství na rok 2013 byl sestaven především na základě zkušeností s plánováním v uplynulých letech. Za účelem snahy o co možná největší efektivitu kontrolní činnosti (tzn. aby kontroly byly směřovány především do oblastí, které představují vysoké riziko pro životní prostředí) byl v letošním roce ponechán prostor jak pro operativní doplňování plánu v průběhu roku (tzn. na základě provedených kontrol plánovat v průběhu roku i navazující kontroly), tak byly určeny i konkrétní kontroly (např. prioritní kontroly – viz. výše).

II. SEKCE OCHRANY LESA, PŘÍRODY A CITES

1. ODDĚLENÍ OCHRANY PŘÍRODY OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY PŘÍRODY ŘDT ČIŽP (VČETNĚ SPECIALISTY PRO GMO A ZOO)

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany přírody bude v roce 2011 zajišťovat státní dozor na základě čtyř složkových zákonů:

- **č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 100/2004 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin** a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty** a o změně některých souvisejících zákonů,
- **č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad** a o změně některých zákonů.

Hlavní kontrolní problematika roku 2013

V činnosti České inspekce životního prostředí bude v oblasti ochrany přírody věnována vysoká pozornost kontrolám správců toků, kteří svojí činností významně ovlivňují jejich funkci jakožto významného krajinného prvku. Kontrolní činnost bude zaměřena jak na akce realizované v posledním období, tak i na správcí toků plánovaná opatření v roce 2013. Účelem kontroly je prověřit realizovaná nebo plánovaná opatření z pohledu možného ohrožení zájmů chráněných zákonem, to znamená především ochrany vodního toku a údolní nivy jako významných krajinných prvků a ochrany druhů vázaných na vodní toky a údolní nivy, případně ochrany systému Natura 2000. Cílem kontroly je předejít či případně zamezit možnému poškozování vodních toků a údolních niv a druhů rostlin a živočichů na ně vázaných, a to při odstraňování povodňových škod, jakož i dalších činnostech spojených se správou vodních toků.

Plán kontrol

Tento materiál je souhrnem plánovaných složkových a specifických úkolů zaměřených na všechny čtyři zákony dozorované prostřednictvím OOP OI (ZOPK, GMO, ZOO, CITES)

Složkové úkoly

a) Složkový úkol č. 1: „Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky“

V souvislosti se závazky ČR a kontrolní kompetencí ČIŽP byly do plánu činnosti opět zařazeny povinné kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance. Kontroly jsou zaměřeny na již dříve definované kontrolní požadavky, plynoucí ze směrnice o ochraně volně žijících ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť. Plánovaný rozsah kontrolní činnosti je stejný jako v předchozím roce, předpokládá se provedení kontrol u 260-270 subjektů. Kontroly budou rovnoměrně zastoupeny v rámci územní působnosti všech OI, dle centrálně vytvořeného plánu na rok 2013. Způsob provádění a vyhodnocení kontrol CC zůstává stejný jako v roce 2012, do budoucna se nicméně plánují určité změny systému kontrol.

b) Složkový úkol č. 2: „Kontroly činnosti správců toků v souvislosti s odstraňováním povodňových škod a v souvislosti s údržbou toků“

Náplní tohoto úkolu je hlavní kontrolní problematika roku 2013 ve složce ochrany přírody popsaná výše. Současně s kontrolou plánovaných a realizovaných zásahů spojených s údržbou toků, proběhne v relevantních případech i kontrola akcí spojených s odstraňováním povodňových škod. Z kontrolní činnosti ČIŽP vyplývá, že správci toků realizují akce spojené s odstraňováním povodňových škod, aniž si k tomu opatří závazné stanovisko OOP k zásahu do VKP vodní tok (údolní niva), případně i další správní akty, jako jsou výjimky z druhové ochrany apod.

Úkoly na úseku GMO

Během roku 2013 je plánováno celkem 40 kontrol v oblasti GMO. Pro naplánování byl dán rámcový plán kontroly jednotlivých subjektů pro jednotlivé oblastní inspektoráty, který je umístěn od 7. 11. 2012 v intranetové složce OOP / GMO.

Plán se skládá z kontrol subjektů nakládajících v tzv. režimu **uzavřeného nakládání**, kde je plánováno **25 kontrol** a v režimu tzv. **uvádění do životního prostředí**, tj. „polních pokusů“, kdy kontrolované subjekty budou upřesněny k 1. 4. 2013, podle údajů z OERES MŽP. Minimum by mělo být 5 kontrol x 3 (tj. celkem 15 kontrol).

Na základě požadavků kontroly FVO/ DG SANCO z EU v roce 2012, bude nutno kontrolní činnost u těchto polních pokusů zvýšit, a to sice na fázi jejich **zahájení, vegetační průběh** a jejich **ukončení**, likvidaci (tzn. každý polní pokus 3x)!

Termíny kontroly u polních pokusů si každý OI určí sám, po domluvě s provozovatelem polního pokusu, což bude dáno klimatickými podmínkami v 2. Q 2013, kdy by měly být výsadby zahájeny. V tento moment nelze určit definitivní stav, neboť velká část subjektů toto uvádění do životního prostředí postupně ukončuje nebo již ukončila.

Dále je nutno počítat s eventuálně dalšími kontrolami na základě **podnětů**, popř. při dalších zjištěných skutečnostech, které mohou být v rozporu se zákonem č. 78/2004 Sb.

Otázkou budou také eventuálně možné kontroly na základě zákona o ekologické újmě, který také souvisí s GMO v rámci nabytí účinnosti § 14 zákona, kdy výsledky hodnocení rizika slouží jako podklad pro stanovení nutnosti finančního zajištění preventivních nebo nápravných opatření v případě ekologické újmy. Způsob hodnocení je dle nařízení vlády č. 259/2011 Sb.

Úkoly na úseku ZOO

Termíny kontrol budou jednotlivým OI avizovány předem, podle harmonogramu, který stanoví MŽP během I.Q 2013. Kontrola bude prováděna podle příslušné metodické instrukce.

Stěžejní specifické úkoly

Kontrola plnění náhradních opatření k nápravě uložených ČIŽP

Na základě uložení náhradního opatření k nápravě, jímž má být alespoň částečně kompenzována vzniklá újma, je často ukládána povinnému menší sankce. Kontrola plnění těchto opatření je nutná, jelikož v některých případech tato opatření nejsou plněna, neboť se povinné subjekty často domnívají, že postup ČIŽP je tak jako v případě některých jiných orgánů státní správy, pouze formální.

Kontrola plnění náhradních výsadeb

V rámci tohoto úkolu budou prováděny kontroly plnění uložených náhradních výsadeb, případně kontroly způsobu ukládání těchto výsadeb a jejich vymahatelnosti

Kontrola dodržování požadavků na obecnou ochranu přírody v souvislosti se stavební činností

Ve spolupráci s příslušným orgánem ochrany přírody budou vytipovány vhodné realizované stavby ke kontrole. V rámci následné kontroly bude prověřováno dodržování ustanovení zákona a podmínek realizace stanovených tímto orgánem

Kontrola dodržování požadavků na ochranu dřevin a ochranu volně žijících ptáků v ochranných pásmech energetických zařízení

Cílem tohoto úkolu je prověřit rozsah prováděných prací na dřevinách v souvislosti se zajišťováním ochranného pásma na energetických zařízeních. Druhou částí tohoto úkolu je sledování plnění podmínek ochrany ptáků při rekonstrukci liniových vedení.

Kontrola plnění podmínek výjimek udělených dle § 56 ZOPK

Orgány ochrany přírody vydávající výjimky dle § 56 ZOPK zpravidla nekontrolují dodržování jejich podmínek. Kontrolovány budou zejména subjekty, jejichž činnost se rozsahem provedených zásahů významně dotýká přírody a krajiny, např. vlastníci a správci větších lesních celků, rybářské organizace, rybníkářské subjekty, správy silnic, energetické distribuční společnosti apod. Kontrolovány však budou i subjekty „revitalizující“ budovy, neboť ve vztahu k této činnosti přijímá OOP každoročně řadu podnětů ze strany odborné veřejnosti. Pozornost bude věnována především velkým zásahům, tj. dotčení desítek hnízd rorýsů obecných (*Apus apus*).

Závěr

Pro rok 2013 byl stanoven pro všechny složky ČIŽP princip plánování se zaměřením na závažná porušování předpisů na ochranu životního prostředí. Účelem je co nejefektivnější využití lidských zdrojů a prostředků na provozní činnosti inspekce, které ve srovnání s předešlými lety byly pro příští rok poníženy. Z hlediska problematik řešených OOP tak bude těžiště činnosti spočívat ve specifických úkolech jednotlivých OOP OI, které jsou nutno zaměřit na činnosti a subjekty, které v krajině představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody. Spolu se zásadním složkovým úkolem zaměřeným na kontrolu správců toků při údržbě vodních toků tak plánovaná činnost tvoří cca 40% pracovní kapacity inspektorů. Zbývající kapacita je určena zejména na prošetřování a vyřizování podnětů, jejichž počet je na složce ochrany přírody každoročně nejvyšší.

2. ODDĚLENÍ OCHRANY LESA OI ČIŽP A ODBOR OCHRANY LESA ŘDT ČIŽP

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany lesa bude v roce 2012 zajišťovat v plném rozsahu výkon státní správy na úseku ochrany lesů jako složky životního prostředí.

Právním rámcem pro výkon této činnosti budou zejména:

- zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb.,
- zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

Výše uvedený právní rámec bude využit jak v rámci státních kontrol subjektů vlastnících lesy, a to bez ohledu na formu vlastnictví, tak i v rámci vnitřních kontrol vykonávaných z úrovně odboru ochrany lesa ředitelství ČIŽP u všech OOL OI.

Plány kontrol na rok 2013

Kontrolní činnost OOL OI je obdobně jako v předchozích letech plánována v rozsahu 40-45 % disponibilního časového fondu.

Oproti předchozím rokům nejsou z úrovně MŽP pro rok 2013 stanoveny pro odbor ochrany lesa složkové úkoly. Za jejich dobu můžeme považovat **systém komplexních kontrol, kdy jsou lesní majetky posuzovány z pohledu dodržování všech právních předpisů týkajících se hospodaření v lesích**. Tento typ kontrol je pro rok 2013 naplánován u všech OOL OI, a to v počtu 236, což z celkového počtu kontrol představuje 36,5 %. Zbývající plánované kontroly jsou **kontroly specifických témat**, poplatných poměrům v jednotlivých územích, popř. u konkrétních lesních majetků v každém regionu.

V r. 2013 obsahují plány kontrolní činnosti 14 kontrolních témat z celkem 36 témat doporučených. Jak již bylo uvedeno, jde zejména o **komplexní kontroly, kontroly zalesňování, nezákonné těžby, kontroly reprodukčního materiálu lesních dřevin a jeho distribuce, kontroly ochrany lesního půdního fondu (těžba surovin, erozní rýhy, poškození půdy a vodního režimu lesní dopravou, nezákonné zábory lesní půdy, odpady a odpadky v lesích, nezákonné oplocování lesů, rekreační aktivity), kontroly ochrany lesa (hmyzí škůdci, škody zvěří), kontroly těžby dřeva a kontroly plnění opatření k nápravě**.

Z titulu metodického řízení jsou ke 13 stěžejním tématům v lesích (kde hrozí nebezpečí ohrožení a poškození životního prostředí), zpracovány **typové programy, které jsou součástí metodického pokynu OOL Ř k Řádu České inspekce životního prostředí k provádění dozoru v ochraně životního prostředí**. Cílem těchto, praxí osvědčených, typových programů je pokračování ve sjednocování kontrolních postupů i nazírání na konkrétní problémy při výkonu inspekční práce.

Integrované kontroly jsou plánovány v oblasti uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin, a to ve spolupráci s ÚHÚL Brandýs nad Labem a jeho pobočkami ve 21 případech, kontroly ve spolupráci s OOP v 8 případech a kontroly ve spolupráci s MŽP v počtu 5 akcí.

Případné **další integrované kontroly na územích se zvláštním stupněm ochrany** proběhnou v rámci kontrol neplánovaných.

Pro rok 2013 je z úrovně OOL OI plánováno celkem 647 kontrol. Z praxe předchozích let lze dovodit, že obdobný bude počet kontrol neplánovaných, a to na základě podnětů, mimořádných situací v lesích, nebo skutečností nahodile zjištěných.

Pro rok 2013 lze v regionech OI považovat za významné plánované kontroly, zaměřené na:

- rozsáhlé nezalesněné holiny,
- plnění opatření k nápravě
- majetky po nepovolených těžbách
- hospodaření v lesích NP - ochrana lesa proti hmyzím škůdcům, problémy s rozvojem hmyzích škůdců
- problémové uvádění reprodukčního materiálu do oběhu
- problémové těžby v lesích
- nákupy lesů za účelem těžby dřeva
- využití PUPFL a dodržování závazných ustanovení LHP a LHO, nezákonné využívání PUPFL, odlesněné a nezajištěné plochy PUPFL, zábor PUPFL
- využití lesa mimo legislativní rámec pro rozvoj obce
- ověření lhůt zalesnění a stavu lesa
- škody muflonů a jelení zvěří
- plnění opatření v obnově lesů
- problematické hospodaření obcí bez spolupráce s OLH, obnova lesa, očekávané problémové hospodaření v lesích
- problematické hospodaření na LPF
- obnova lesů u fyzických osob (důvodné předpoklady nedodržování zákona o lesích)

Vnitřní kontrolní činnost OOL Ř směrem k OOL OI je v plánu i pro r. 2013 zaměřena na tyto typy kontrol:

- komplexní kontroly
- kontroly funkčnosti CIS
- kontroly dodržování Řádu ČIŽP k provádění dozoru v ochraně životního prostředí a souvisejících metodických pokynů OOL Ř
- vedení správních řízení
- kontroly postupu inspektorů při terénních kontrolách a šetřeních s důrazem na činnost mladých inspektorů

Konkrétní výčet plánovaných kontrol OOL OI i OOL Ř je obsažen v tabelárních přehledech, zpracovaných pro jednotlivá čtvrtletí r. 2013, uložených na intranetu ČIŽP.

Další činnost OOL

Kromě povinností stanovených OOL ČIŽP obecně závaznými právními předpisy a řídicími akty ředitele inspekce a vedoucího OOL Ř, budou výstupy činnosti OOL ČIŽP spočívat ve zpracování zadání MŽP, v účasti zástupce OOL OI Hradec Králové v rámci evropské sítě Greenforce, řešení aktuálních problémů při implementaci evropského práva na úseku ochrany přírody a lesnictví. Dále jde o aktivity v Koordinační radě Národního lesnického programu II, jakož i práce na implementaci nařízení Rady EU a Evropského parlamentu č. 995/2010 do české legislativy (cílem předpisu je omezení nezákonných těžeb a provázelo by ho i získání nových pravomocí pro ČIŽP při kontrole hospodářských subjektů a obchodníků uvádějících dřevo a dřevařské výrobky na trh EU).

V legislativní činnosti budou zástupci OOL OI i Ř ČIŽP spolupracovat s MŽP a Mze na novele zákona č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin.

Metodická a vzdělávací činnost

Za účelem metodického sjednocování kontrolní praxe a dalšího prohlubování odbornosti inspektorů, předpokládá odbor ochrany lesa v r. 2013 uskutečnění pracovních porad s vedoucími OOL OI, a to v I., III. a IV. Q. Standardně bude ve II. Q. uskutečněna vícedenní porada se všemi

inspektory OOL, spojená s odbornými semináři a exkurzemi.

Kromě organizovaných porad a seminářů se inspektoři OLL Ř a OI zúčastňují seminářů a školení organizovaných státní správou, ČSVTS, výzkumnými ústavy, vysokými školami apod.

V roce 2013 bude pokračováno v dopracování aktuálních typových programů pro výkon inspekční práce, jakož i ve zpracování aktuálních problémů OOL formou metodických pokynů.

Závěr

Počet plánovaných kontrol OOL OI je v r. 2013 (647) ve srovnání s rokem 2012 (734) co do četnosti o 87 kontrol nižší a ovlivnily ho mj. jak personální změny, tak dlouhodobá onemocnění některých inspektorů (OI Brno). Témata kontrol v příštím roce se významně nemění. Zvláštní důraz je kladen na komplexní kontroly, které jsou u většiny OOL OI nosnými kontrolními akcemi v jejich plánech. I v roce 2013 postihují plánované kontroly všechny typy majetků s tím, že je minimalizována četnost kontrol na státních majetcích, kde je stav hospodaření v lesích dlouhodobě na dobré úrovni.

Schválil

Ing. Jan Slanec, ředitel ČIŽP

V Praze dne 11.1. 2013